

ДЖЕРЕЛА ТЕРМІНОЛОГІЇ ДЛЯ УКРАЇНСЬКИХ ТРАНСПОРТНИХ СЛОВНИКІВ

З метою чіткого розуміння подальшого удосконалення термінологічної частини транспортних технологій розглянемо поточні джерела термінології для українських транспортних словників. У цих тезах ми не розглядаємо робочі фахові глосарії чи невеличкі академічні термінологічні мінімуми, одразу зупинимось на основних офіційно виданих словниках. Серед цих словників бачимо, як загальні транспортні словники так і галузеві.

Однією з найперших і найбільш вдалих спроб укладання спеціалізованого словника з транспортних технологій можна назвати «Російсько-українсько-англійський словник з транспорту і логістики» (2003) [1], який було укладено колективом фахівців ЗНТУ на чолі з ректором С.Б.Беліковим. У цій розробці основними джерелами термінології були радянський і пострадянський досвід розвитку галузі транспортних технологій, сучасні західні розробки, формулювання з офіційних документів.

В загальному словнику харківської дослідниці Н.В.Нікуліної «Короткий російсько-українсько-англійський транспортний словник (основні поняття організації перевезень на транспорті)» (2008 рік) [2] не зважаючи на його невеличкий обсяг враховано не лише професійні та академічні терміни транспортних технологій радянської і пострадянської доби, але й задіяно міжнародну англomовну термінологічну базу. Варто додати, що цей укладач видав ще ряд словників з такої галузі технологій, як автомобілебудування, що свідчить про те, що на його думку він чіткіше окреслює саме галузеву, а не загальну термінологічну базу.

Менш вдалим є словник укладача Б.І. Топорова «Словник основних транспортних і суміжних термінів» (2013) [3] в ньому майже все видання побудовано саме на радянських розробках і лише інколи враховують пострадянський досвід.

Доволі ґрунтовною розробкою є «Російсько-український словник транспортної термінології» за авторством М. В. Хари (2018) [4] не зважаючи на те, що тут головним чином використано радянський і пострадянський досвід розробки термінології галузі транспортних технологій, підбір цієї термінології зроблено дуже ретельно за принципами частотності й актуальності.

Серед найбільш відомих галузевих транспортних словників розглянемо «Російсько-український словник залізничних термінів» укладача Л.П.Вакулі

(1997) [5] і «Термінологічний словник-довідник з експлуатації транспортних засобів, автомобілів і трактори» укладача І.В.Кубіча (2018) [6]. Не зважаючи на те, що в них галузь транспортної термінології дуже значно звужена, перше видання допомагає процесу інтеграції радянських фахівців до сучасного науково-практичного простору, в той час, як друге видання дозволяє значно поточнити багато специфічних, властивих лише підтемам автомобілів і тракторів понять.

Як ми бачимо, для більшості українських словників, основними джерелами термінології слугують радянська та пострадянська практичні й академічні традиції, а до дуже перспективних джерел досі належать міжнародна англомовна термінологічна база і термінології офіційних документів великих світових організацій.

СПИСОК ВИКОРИСТАНОЇ ЛІТЕРАТУРИ

1. Російсько-українсько-англійський словник з транспорту та логістики: 2200 термінів./ Запорізьк. нац. тех. ун-т; укл.: Беліков С.Б, В.Х. Козирєв, В.П.Юдін та інш. – Запоріжжя: ЗНТУ, 2003. – 56 с.
2. Нікуліна Н. В. Короткий російсько-українсько-англійський транспортний словник (основні поняття організації перевезень на транспорті) / Н. В. Нікуліна. – Харків: ХНАДУ, 2008. – 50 с.
3. Словник основних транспортних термінів/ Уклад.Б.І.Топоров.- К.: Державний економіко-технологічний університет транспрту, НВО ГППРОТРАНС, 2013. – 200 с.
4. Хара М. В. Російсько-український словник транспортної термінології [Електронний ресурс] : словник / М. В. Хара. – Маріуполь : ПДТУ, 2018. – 152 с
5. Російсько-український словник залізничних термінів. Близько 15 000 слів. / Уклад. Л.П. Ватуля., В.С. Фоменко: За ред. Ю.В. Соболева – К.: Трансп. України, 1997. – 504 с.
6. Термінологічний словник-довідник з експлуатації транспортних засобів. Автомобілі і трактори. [Електронний ресурс]: словник-довідник / Кубіч В. І. – Електрон. дані. – Запоріжжя : ЗНТУ, 2018. – 1 електрон. опт. диск (DVD-ROM); 12 см. – Назва з тит. екрана.